ი. სტალინი

ლენინიზმის საკითხები

მეთორმეტე გამოცემა

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

სსაკ. კ. ა. (გ) ც. კ-თან არსებული მარქს-ენგელს-ლენინის
ინსტიტუტის საქართველოს ფილიალი

თბილისი

ი. სტალინი

ლენინიზმის საკითხები

თარგმანი
მეთერთმეტე რუსული გამოცემიდან

სახელმწიფო გამომცემლობა
პოლიტიკური ლიტერატურის სექტორი
1 9 5 1

დიადი გარდატეხის წელი

ოქტომბრის XII წლისთავისათვის

გასული წელი სოციალისტური მშენებლობის ყველა ფრონტზე დიადი **გარდატეხის** წელი იყო. ეს გარდატეხა მიმდინარეობდა და ახლაც მიმდინარეობს ქალაქისა და სოფლის კაპიტალისტურ ელემენტებზე სოციალიზმის გადამწყვეტი **შეტევის** ნიშნით. ამ შეტევის დამახასიათებელი თავისებურება ის არის, რომ მან უკვე მოგვცა მთელი რიგი გადამწყვეტი **წარმატებანი** ჩვენი სახალხო მეურნეობის სოციალისტური გარდაქმნის (რეკონსტრუქციის) ძირითად დარგებში.

აქედან გამომდინარეობს, რომ პარტიამ შესძლო მიზანშეწონილად გამოეყენებინა ჩვენი უკანდახევა ახალი ეკონომიური პოლიტიკის პირველ სტადიებში იმისათვის, რომ შემდეგ, მის შემდგომ სტადიებში, მოეწყო **გარდატეხა** და დაეწყო **წარმატებითი შეტევა** კაპიტალისტურ ელემენტებზე.

ლენინი ნეპის შემოღებისას ამბობდა:

«ჩვენ ახლა უკან ვიხევთ, თითქოს უკან ვიხევთ, მაგრამ ამას იმისათვის ვშვრებით, რომ ჯერ უკან დავიხიოთ, შემდეგ კი გავქანდეთ და უფრო ძლიერ გადავხტეთ წინ. მხოლოდ ამ ერთი პირობით დავიხიეთ უკან ჩვენი ახალი ეკონომიური პოლიტიკის გატარებაში... რათა უკანდახევის შემდეგ დავიწყოთ უაღრესად მედგარი შეტევა წინ» (ტ. XXVII, გვ. 361—362).

გასული წლის შედეგები უეჭველად მოწმობენ, რომ პარტია წარმატებით ასრულებს თავის მუშაობაში ლენინის ამ გადამწყვეტ მითითებას.

•
• •

თუ ავიღებთ გასული წლის შედეგებს სამეურნეო მშენებლობის ხაზით, რომელსაც ჩვენთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს, ამ ფრონტზე ჩვენი შეტევის **წარმატებანი**, ჩვენი **მიღწევები** გასული წლის მანძილზე შეიძლება განვსაზღვროთ სამი ძირითადი მომენტით.

I

შრომის ნაყოფიერების დარგში

არა გვგონია საეჭვო იყოს, რომ უკანასკნელი წლის მანძილზე ჩვენი მშენებლობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფაქტია ის ფაქტი, რომ ჩვენ შევძელით მიგვეღწია **გადამწყვეტი გარდატეხი-**

სათვის შრომის ნაყოფიერების დარგში. ეს გარდატეხა გამოიხატა სოციალისტური მშენებლობის ფრონტზე მუშათა კლასის მილიონიანი მასების **შემოქმედებითი ინიციატივისა** და მძლავრი **შრომითი აღმავლობის** გაშლით. ეს არის ჩვენი პირველი და ძირითადი **მიღწევა** გასულ წელს.

მასების შემოქმედებითი ინიციატივისა და შრომითი აღმავლობის გაშლას სტიმული ეძლეოდა სამი ძირითადი ხაზით:

ა) ბრძოლა ბიუროკრატიზმთან, რომელიც ბოჭავს მასების შრომითს ინიციატივასა და შრომითს აქტივობას — **თვითკრიტიკის** საშუალებით;

ბ) ბრძოლა გამცდენებთან და შრომის პროლეტარული დისციპლინის ძირის გამომთხრელებთან — **სოციალისტური შეჯიბრების** საშუალებით;

გ) ბრძოლა რუტინასთან და დახავსებულობასთან წარმოებაში — **განუწყვეტელი საწარმოო დროის** მოწყობის საშუალებით.

ამის შედეგად ჩვენ გვაქვს უდიდესი მიღწევა შრომის ფრონტზე ჩვენი თვალუწვდენი ქვეყნის ყველა კუთხეში მუშათა კლასის მილიონიანი მასების შრომითი ენთუზიაზმისა და შრომითი ურთიერთგამოძახების სახით. ხოლო ამ მიღწევის მნიშვნელობა ჭეშმარიტად ფასდაუდებელია, ვინაიდან მხოლოდ მილიონიანი მასების შრომითს აღმავლობასა და შრომითს ენთუზიაზმს შეუძლია უზრუნველყოს შრომის ნაყოფიერების ის განუწყვეტელი ზრდა, ურომლისოდაც წარმოუდგენელია ჩვენს ქვეყანაში სოციალიზმის **საბოლოო გამარჯვება** კაპიტალიზმზე.

«შრომის ნაყოფიერება,— ამბობს ლენინი,— ეს, საბოლოო ანგარიშით, ყველაზე მნიშვნელოვანი, ყველაზე მთავარია ახალი საზოგადოებრივი წყობილების გამარჯვებისათვის. კაპიტალიზმმა შექმნა შრომის ნაყოფიერება, არნახული ბატონყმობის დროს. კაპიტალიზმი შეიძლება საბოლოოდ დამარცხებულ იქნას და საბოლოოდ იქნება დამარცხებული იმით, რომ სოციალიზმი ქმნის შრომის ახალ, გაცილებით უფრო მაღალ ნაყოფიერებას» (ტ. XXIV, გვ. 342).

ეყრდნობა რა ამას, ლენინი თვლის, რომ:

«ჩვენ უნდა გავიმსჭვალოთ იმ შრომითი ენთუზიაზმით, შრომისადმი იმ მისწრაფებით, შეუპოვრობით, რომელზეც ახლა დამოკიდებულია მუშების და გლეხების უსწრაფესი ხსნა, სახალხო მეურნეობის ხსნა» (ტ. XXV, გვ. 477).

ასეთია ამოცანა, რომელიც ლენინმა დაუსახა პარტიას.

გასულმა წელმა ცხადყო, რომ პარტია წარმატებით ასრულებს ამ ამოცანას, გადაჭრით სძლევს რა ამ გზაზე არსებულ სიძნელეებს.

ასეთია პარტიის პირველი მნიშვნელოვანი მიღწევა გასულ წელს.

II

მრეწველობის მშენებლობის დარგში

პარტიის ამ პირველ მიღწევასთან განუყრელად დაკავშირებულია მისი მეორე მიღწევა. იგი, პარტიის ეს მეორე მიღწევა, იმაში მდგომარეობს, რომ გასულ წელს ჩვენ ძირითადად წარმატებით გადავჭერით მძიმე მრეწველობის კაპიტალური მშენებლობისათვის საჭირო **დაგროვების პრობლემა,** ავიღეთ წარმოების საშუალებათა წარმოების განვითარების, **აჩქარებული ტემპი** და შევქმენით წინაპირობები ჩვენი ქვეყნის **ლითონის** ქვეყნად გადაქცევისათვის.

ეს არის ჩვენი მეორე და ძირითადი **მიღწევა** გასულ წელს.

მსუბუქი ინდუსტრიის პრობლემა განსაკუთრებულ სიძნელეებს არ წარმოადგენს. იგი ჩვენ უკვე გადავჭერით რამდენიმე წლის წინათ. უფრო ძნელი და უფრო მნიშვნელოვანია მძიმე ინდუსტრიის პრობლემა.

უფრო ძნელია, ვინაიდან მოითხოვს კოლოსალურ დაბანდებებს, ამასთან, როგორც მრეწველობის მხრივ ჩამორჩენილი ქვეყნების ისტორია ცხადყოფს, მძიმე ინდუსტრიისათვის აუცილებელია კოლოსალური გრძელვადიანი სესხები.

უფრო მნიშვნელოვანია, ვინაიდან მძიმე მრეწველობის განუვითარებლად ჩვენ ვერავითარ მრეწველობას ვერ ავაშენებთ, ვერავითარ ინდუსტრიალიზაციას ვერ გავატარებთ.

ხოლო ვინაიდან ჩვენ არა გვქონია და არა გვაქვს არც გრძელვადიანი სესხები, არც რამდენადმე ხანგრძლივი კრედიტები, ამიტომ პრობლემის სიმწვავე ჩვენთვის ცხადზე უცხადესი ხდება.

სწორედ ამას ეყრდნობიან ყველა ქვეყნის კაპიტალისტები, როცა უარს გვეუბნებიან სესხებსა და კრედიტებზე, ვინაიდან ფიქრობენ, რომ ჩვენ საკუთარი ძალებით თავს ვერ გავართმევთ დაგროვების პრობლემას, მარცხი მოგვივა მძიმე მრეწველობის რეკონსტრუქციის საკითხში და იძულებული გავხდებით ქედი მოვიხაროთ მათ წინაშე, დავემონოთ მათ.

ხოლო რას მეტყველებენ ამაზე გასული წლის შედეგები? გასული წლის შედეგების მნიშვნელობა ის არის, რომ ისინი აცამტვერებენ ბატონ კაპიტალისტთა ვარაუდებს.

გასულმა წელმა ცხადყო, რომ, მიუხედავად სსრ კავშირის აშკარა და ფარული ფინანსური ბლოკადისა, ჩვენ არ დავემონეთ კაპიტალისტებს და ჩვენივე საკუთარი ძალებით წარმატებით გადავჭერით დაგროვების პრობლემა, საფუძველი ჩავუყარეთ მძიმე ინდუსტრიას. ამას ახლა მუშათა კლასის დაუძინებელი მტრებიც კი ვერ უარყოფენ.

მართლაც, თუ, ჯერ-ერთი, კაპიტალური დაბანდებები მსხვილ მრეწველობაში შარშან 1 600 მილიონ მანეთზე მეტს შეადგენდა, ამასთან დაახლოებით 1 300 მილიონი მძიმე მრეწველობას მოხმარდა, ხოლო წელს კაპიტალური დაბანდებები მსხვილ მრეწველობაში 3 400 მილიონ მანეთზე მეტს შეადგენს, ამასთან 2 500 მილიონზე მეტი მძიმე მრეწველობას მოხმარდება; თუ, მეორე მხრივ, მსხვილი მრეწველობის საერთო პროდუქცია შარშან 23%-ით გაიზარდა, ამასთან მძიმე მრეწველობაში ზრდამ 30% შეადგინა, ხოლო წელს მსხვილი მრეწველობის საერთო პროდუქცია 32%-ით უნდა გაიზარდოს, ამასთან მძიმე მრეწველობაში ზრდამ 46% უნდა შეადგინოს, — განა ცხადი არ არის, რომ მძიმე მრეწველობის ასაშენებლად დაგროვების პრობლემა ჩვენთვის გადაულახავ სიძნელეებს აღარ წარმოადგენს.

როგორ შეიძლება იმაში ეჭვის შეტანა, რომ ჩვენ აჩქარებული ნაბიჯით მივდივართ წინ ჩვენი მძიმე ინდუსტრიის განვითარების ხაზით, წინ ვუსწრებთ ძველ ტემპებს და უკან ვიტოვებთ ჩვენს «საუკუნეობრივ» ჩამორჩენილობას?

ყოველივე ნათქვამის შემდეგ განა გასაკვირველია, რომ ხუთწლედის ვარაუდებს გასულ წელს უკვე გადავაჭარბეთ, ხოლო ხუთწლედის **ოპტიმალური** ვარიანტი, რომელსაც ბურჟუაზიული მკლავნელები «მიუწვდომელ ფანტასტიკად» თვლიან და რომელიც თავზარი სცემს ჩვენს მემარჯვენე ოპორტუნისტებს (ბუხარინის ჯგუფი), სინამდვილეში ხუთწლედის **მინიმალურ** ვარიანტად გადაიქცა?

«რუსეთის ხსნას, — ამბობს ლენინი, — წარმოადგენს არა მარტო კარგი მოსავალი გლეხურ მეურნეობაში, — ეს კიდევ ცოტაა, — და არა მარტო კარგი მდგომარეობა მსუბუქი მრეწველობისა, რომელიც მოხმარების საგნებს აწვდის გლეხობას, — ესეც კიდევ ცოტაა, — ჩვენთვის აუცილებელია აგრეთვე **მძიმე ინდუსტრია**... თუ არ ვიხსენით მძიმე მრეწველობა, თუ არ აღვადგინეთ იგი, **ისე** ვერავითარ მრეწველობას ვერ შევქმნით, უიმისოდ კი ჩვენ საერთოდ დავიღუპებით, როგორც დამოუკიდებელი ქვეყანა... მძიმე ინდუსტრიას სახელმწიფო სუბსიდიები ესაჭიროება. თუ ეს სუბსიდიები ვერ გამოვნახეთ, მაშინ ჩვენ, როგორც ცივილიზებული სახელმწიფო — აღარ ვამბობ, როგორც სოციალისტური სახელმწიფო, — დავიღუპებით» (ტ. XXVII, გვ. 349).

აი რა მკვეთრად აყალიბებს ლენინი დაგროვების პრობლემას და პარტიის ამოცანას მძიმე მრეწველობის აშენების საქმეში.

გასულმა წელმა ცხადყო, რომ პარტია წარმატებით ართმევს თავს ამ ამოცანას, გადაჭრით სძლევს რა ყველა და ყოველგვარ ბიძნელეს ამ გზაზე.

ეს, რა თქმა უნდა, იმას არ ნიშნავს, რომ მრეწველობას ამიერიდან სერიოზული სიძნელეები აღარ ექნება. მძიმე მრეწველობის აშენების ამოცანა ებჯინება არა მარტო დაგროვების პრობლემას. იგი ებჯინება კიდევ კადრების პრობლემას, ისეთ პრობლემას, როგორიც არის:

ა) ათეულათასობით საბჭოურად განწყობილი ტექნიკოსისა და სპეციალისტის ჩაბმა სოციალისტურ მშენებლობაში და

ბ) ახალი წითელი ტექნიკოსებისა და წითელი სპეციალისტების გამოზრდა მუშათა კლასის წრიდან.

თუ დაგროვების პრობლემა შეიძლება ძირითადად გადაჭრილად ჩაითვალოს, კადრების პრობლემა ჯერ კიდევ გადასაჭრელია. ხოლო კადრების პრობლემა ახლა, მრეწველობის ტექნიკური რეკონსტრუქციის ვითარებაში, სოციალისტური მშენებლობის გადამწყვეტი პრობლემაა.

«მთავარი, — ამბობს ლენინი, — რაც ჩვენ გვაკლია, ეს არის კულტურულობა, ჭართვის ცოდნა... ეკონომიურად და პოლიტიკურად ნეპი სავსებით უზრუნველყოფს ჩვენთვის სოციალისტური ეკონომიკის საძირკვლის აშენების შესაძლებლობას. საქმე «მხოლოდ» პროლეტარიატისა და მისი ავანგარდის კულტურულ ძალებშია» (ტ. XXVII, გვ. 207).

ცხადია, აქ ლაპარაკია, უწინარეს ყოვლისა, «კულტურული ძალების» პრობლემაზე, საერთოდ სამეურნეო მშენებლობისათვის, განსაკუთრებით კი მრეწველობის მშენებლობისა და მმართველობისათვის საჭირო კადრების პრობლემაზე.

მაგრამ აქედან გამოდის, რომ, მიუხედავად უაღრესად სერიოზული მიღწევებისა დაგროვების დარგში, რომლებსაც არსებითი მნიშვნელობა აქვთ მძიმე მრეწველობისათვის, მძიმე მრეწველობის აშენების პრობლემა არ შეიძლება სავსებით გადაჭრილად ჩაითვალოს, სანამ კადრების პრობლემა არ გადაიჭრება.

აქედან გამომდინარეობს პარტიის ამოცანა — უშუალოდ მოჰკიდოს ხელი კადრების პრობლემას და აუცილებლად დაეუფლოს ამ ციხე-სიმაგრეს.

ასეთია პარტიის მეორე მიღწევა გასულ წელს.

III

სოფლის მეურნეობის მშენებლობის დარგში

დასასრულ, პარტიის გასული წლის მესამე მიღწევის შესახებ, რომელიც ორგანულად დაკავშირებულია ორ პირველ მიღწევასთან. ლაპარაკია **ძირეულ გარდატეხაზე** ჩვენი მიწათმოქმედების

განვითარებაში წვრილი და ჩამორჩენილი **ინდივიდუალური** მეურნეობიდან მსხვილი და მოწინავე **კოლექტიური** მიწათმოქმედებისაკენ, მიწის საერთო ძალებით დამუშავებისაკენ, მანქანა-ტრაქტორთა სადგურებისაკენ, არტელებისაკენ, კოლმეურნეობებისაკენ, რომლებიც ეყრდნობიან ახალ ტექნიკას, დასასრულ, გიგანტი საბჭოთა მეურნეობებისაკენ, რომლებიც შეიარაღებული არიან ასეული ტრაქტორებითა და კომბაინებით.

პარტიის მიღწევა აქ ის არის, რომ ჩვენ შევძელით **მოგვებრუნებინა** გლეხობის ძირითადი მასები მთელ რიგ რაიონებში განვითარების ძველი, **კაპიტალისტური** გზიდან, რომელიც ხელსაყოყლია მხოლოდ ერთი მუჭა ბობოლა-კაპიტალისტებისათვის, ხოლო გლეხობის უდიდეს უმრავლესობას აიძულებს გაჩანაგდეს და სიღატაკეში იმყოფებოდეს, — განვითარების ახალი, **სოციალისტური** გზისაკენ, რომელიც აძევებს ბობოლა-კაპიტალისტებს, ხოლო საშუალო და ღარიბ გლეხებს აიარაღებს ახლებურად, აიარაღებს ახალი იარაღებით, აიარაღებს ტრაქტორებითა და სასოფლო-სამეურნეო მანქანებით, რათა შესაძლებლობა მისცეს მათ თავი დააღწიონ სიღატაკესა და კულაკურ კაბალას და გამოვიდნენ მიწის ამხანაგური, კოლექტიური დამუშავების ფართო გზაზე.

პარტიის მიღწევა ის არის, რომ ჩვენ შევძელით მოგვეხდინა ეს **ძირეული გარდატეხა** თვით გლეხობის წიაღში და გაგვეყოლიებინა ღარიბი და საშუალო გლეხობის ფართო მასები, მიუხედავად წარმოუდგენელი სიძნელეებისა, მიუხედავად გააფთრებული წინააღმდეგობისა ყველა და ყოველგვარი ბნელი ძალების მხრივ, კულაკებითა და ხუცებით დაწყებული და ფილისტერებითა და მემარჯვენე ოპორტუნისტებით დამთავრებული.

აი ზოგიერთი ციფრი.

1928 წელს საბჭოთა მეურნეობების ნათესი ფართობი შეადგენდა 1 425 ათას ჰექტარს და მათი მარცვლეულის სასაქონლო პროდუქცია — 6 მილიონ ცენტნერზე მეტს (36 მილიონ ფუთზე მეტს), ხოლო კოლმეურნეობათა ნათესი ფართობი შეადგენდა 1 390 ათას ჰექტარს და მარცვლეულის სასაქონლო პროდუქცია — 3½ მილიონამდე ცენტნერს (20 მილიონ ფუთზე მეტს).

1929 წელს საბჭოთა მეურნეობების ნათესი ფართობი შეადგენდა 1 816 ათას ჰექტარს და მარცვლეულის სასაქონლო პროდუქცია — 8 მილიონამდე ცენტნერს (47 მილიონამდე ფუთს), ხოლო კოლმეურნეობათა ნათესი ფართობი შეადგენდა 4 262 ათას ჰექტარს და მარცვლეულის სასაქონლო პროდუქცია — 13 მილიონამდე ცენტნერს (78 მილიონამდე ფუთს).

მომავალ 1930 წელს საბჭოთა მეურნეობების ნათესი ფართობი საკონტროლო ციფრების მიხედვით ალბათ 3 280 ათასი ჰექტარი იქნება და მარცვლეულის სასაქონლო პროდუქცია — 18 მილიონი ცენტნერი (110 მილიონამდე ფუთი), ხოლო კოლმეურნეობათა ნათესი ფართობი უთუოდ იქნება 15 მილიონი ჰექტარი და მარცვლეულის სასაქონლო პროდუქცია — 49 მილიონამდე ცენტნერი (300 მილიონამდე ფუთი).

სხვანაირად რომ ვთქვათ, მომავალ 1930 წელს მარცვლეულის სასაქონლო პროდუქცია საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში 400 მილიონ ფუთზე მეტი იქნება, ე. ი. **მთელი** სოფლის მეურნეობის მარცვლეული სასაქონლო პროდუქციის 50 პროცენტზე მეტი (სოფლისგარეშე ბრუნვა).

უნდა ვალიაროთ, რომ განვითარების ასეთი სწრაფი ტემპები **არ ახსოვს** ჩვენს სოციალიზებულ მსხვილ მრეწველობასაც კი, რომლის განვითარების ტემპები საერთოდ დიდი გაქანებით განირჩევა.

ცხადია, რომ ჩვენს ახალგაზრდა მსხვილ სოციალისტურ (კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების) მიწათმოქმედებას დიდი მომავალი აქვს, რომ იგი ზრდის სასწაულებს გამოიჩენს.

ეს უმაგალითო წარმატება საკოლმეურნეო მშენებლობის დარგში აიხსნება მთელი რიგი მიზეზებით, რომელთაგან საჭიროა აღინიშნოს შემდეგი მაინც.

იგი აიხსნება, **უწინარეს ყოვლისა,** იმით, რომ პარტია ახორციელებდა მასების აღზრდის ლენინურ პოლიტიკას, თანმიმდევრულად აახლოებდა გლეხთა მასებს კოლმეურნეობებთან კოოპერაციული საზოგადოებრიობის დანერგვის საშუალებით. იგი აიხსნება იმით, რომ პარტია წარმატებით ებრძოდა როგორც იმათ, ვინც ცდილობდა გაესწრო მოძრაობისათვის და დეკრეტირებით განევითარებინა კოლმეურნეობანი («ძემარცხენე» ფრაზიორები), ისე იმათ, ვინც უკან ეწეოდა პარტიას და ცდილობდა დარჩენილიყო მოძრაობის კუდში (მემარჯვენე უთავგზურები). ასეთი პოლიტიკა რომ არა, პარტია ვერ გადააქცევდა საკოლმეურნეო მოძრაობას თვით გლეხების ნამდვილად მასობრივ მოძრაობად.

«როცა პეტროგრადის პროლეტარიატი და პეტროგრადის გარნიზონის ჯარისკაცები ძალაუფლებას იღებდნენ, — ამბობს ლენინი, — მათ მშვენივრად იცოდნენ, რომ მშენებლობა სოფლად დიდ სიძნელეებს წააწყდებოდა, რომ აქ საჭირო წინსვლა უფრო თანდათანობით, რომ აქ უდიდესი უაზრობა იქნებოდა ცდა მიწის საზოგადოებრივი დამუშავების შემოღებისა დეკრეტებით და კანონებით, რომ ამაზე დათანხმდებოდა შეგნებულთა სრულიად უმნიშვნელო რიცხვი, ხოლო გლეხების უდიდესი უმრავლესობა ამ ამოცანას არ ისახავდა. ამიტომ ჩვენ ვკერდებოდით იმას, რაც აბსოლუტურად აუცილებელია რევოლუციის განვითარების ინტერესებისათვის: არავითარ შემთხვევაში არ გაგვესწრო მასების განვითარებისა-

თვის, არამედ დავლოდებოდით, ვიდრე ამ მასების საკუთარი გამოცდილება, მათი საკუთარი ბრძოლა არ გამოიწვევდა წინსვლას» (ტ. XXIII, გვ. 252).

თუ პარტიამ უდიდესი გამარჯვება მოიპოვა საკოლმეურნეო მშენებლობის ფრონტზე, ეს იმიტომ მოხდა, რომ იგი ზუსტად ასრულებდა ლენინის ამ ტაქტიკურ მითითებას.

იგი, ეს უმაგალითო წარმატება სასოფლო-სამეურნეო მშენებლობის საქმეში, აიხსნება, მეორე მხრივ, იმით, რომ საბჭოთა ხელისუფლებამ სწორად გაითვალისწინა, რომ გლეხობას უფრო და უფრო ესაჭიროება ახალი ინვენტარი, ახალი ტექნიკა, მან სწორად გაითვალისწინა გლეხობის გამოუვალი მდგომარეობა მიწის დამუშავების ძველი ფორმების დროს და, გაითვალისწინა რა ყოველივე ეს, დროზე მოაგვარა გლეხობისათვის დახმარების გაწევა გასაქირავებელი პუნქტების, სატრაქტორო კოლონების, მანქანა-ტრაქტორთა სადგურების სახით, მიწის საზოგადოებრივი დამუშავების მოწყობის სახით, კოლმეურნეობათა დანერგვის სახით, დასასრულ, საბჭოთა მეურნეობების ძალებით გლეხური მეურნეობისათვის ყოველმხრივი დახმარების სახით.

კაცობრიობის ისტორიაში პირველად გაჩნდა ქვეყნად ისეთი ხელისუფლება, საბჭოების ხელისუფლება, რომელმაც საქმით დაამტკიცა თავისი მზადყოფნა და თავისი უნარი — გაუწიოს გლეხობის მშრომელ მასებს სისტემატური და ხანგრძლივი **საწარმოო** დახმარება.

განა ცხადი არ არის, რომ გლეხობის მშრომელი მასები, რომლებიც ძველთაგანვე განიცდიან ინვენტარის დიდ ნაკლებობას, არ შეიძლებოდა არ ჩასჭიდებოდნენ ამ დახმარებას, არ დასდგომოდნენ საკოლმეურნეო მოძრაობის გზას?

და განა გასაკვირველია, რომ მუშების ძველ ლოზუნგს: «პირი სოფლისაკენ» ამიერიდან ალბათ დაემატება კოლმეურნე გლეხთა ახალი ლოზუნგი: «პირი ქალაქისაკენ»?

იგი, ეს უმაგალითო წარმატება საკოლმეურნეო მშენებლობის საქმეში, აიხსნება, **დასასრულ**, იმით, რომ ეს საქმე თავიანთ ხელში აიღეს ჩვენი ქვეყნის მოწინავე მუშებმა. მე ვგულისხმობ მუშათა ბრიგადებს, რომლებიც ათობით და ასობით არიან გაფანტულნი ჩვენი ქვეყნის ძირითად რაიონებში. უნდა ვალიაროთ, რომ საკოლმეურნეო მოძრაობის ყველა არსებულ და შესაძლებელ პროპაგანდისტთა შორის მუშა-პროპაგანდისტები საუკეთესო პროპაგანდისტები არიან გლეხთა მასებში. რა უნდა იყოს გასაკვირველი იმაში, რომ მუშებმა შესძლეს დაერწმუნებინათ გლეხები მსხვილი კოლექტიური მეურნეობის უპირატესობაში ინდივიდუალურ წვრილ-

მეურნეობასთან შედარებით, მით უმეტეს, რომ არსებული კოლმეურნეობანი და საბჭოთა მეურნეობანი ამ უპირატესობის დამადასტურებელ თვალსაჩინო მაგალითს წარმოადგენენ?

აი რა ნიადაგზე წარმოიშვა ჩვენი მიღწევა საკოლმეურნეო მშენებლობის დარგში, მიღწევა, რომელიც, ჩემი აზრით, უმნიშვნელოვანესი და გადამწყვეტი მიღწევაა უკანასკნელი წლების ყველა მიღწევათაგან.

დაიმსხვრა და გაცამტვერდა «მეცნიერების» მოსაზრებანი იმის წინააღმდეგ, რომ შესაძლებელი და მიზანშეწონილია მარცვლეულის 40 — 50-ათასჰექტარიანი მსხვილი ფაბრიკების მოწყობა. პრაქტიკამ გააბათილა «მეცნიერების» მოსაზრებანი და კიდევ ერთხელ ცხადყო, რომ არა მარტო პრაქტიკა უნდა სწავლობდეს «მეცნიერებისაგან», არამედ «მეცნიერებისთვისაც» ზედმეტი არ იქნება ისწავლოს პრაქტიკისაგან.

კაპიტალისტურ ქვეყნებში მარცვლეულის მსხვილი გიგანტიფაბრიკები ვერ ხეირობენ. მაგრამ ჩვენი ქვეყანა სოციალისტური ქვეყანაა. არ შეიძლება დავივიწყოთ ეს «პატარა» განსხვავება.

იქ, კაპიტალისტებთან, არ შეიძლება მოეწყოს მარცვლეულის მსხვილი ფაბრიკა, თუ მიწის მთელი რიგი ნაკვეთები არ შეისყიდეს ან მიწის აბსოლუტური რენტა არ გადაიხადეს, რამაც არ შეიძლება არ დატვირთოს წარმოება კოლოსალური ხარჯებით. ვინაიდან იქ მიწის კერძო საკუთრება არსებობს. ჩვენში, პირიქით, არც მიწის აბსოლუტური რენტა არსებობს, არც მიწის ნაკვეთების ყიდვა-გაყიდვა, რამაც არ შეიძლება არ შექმნას ხელსაყრელი პირობები მარცვლეულის მსხვილი მეურნეობის განვითარებისათვის, ვინაიდან ჩვენში მიწის კერძო საკუთრება არ არსებობს.

იქ, კაპიტალისტებთან, მარცვლეულის მსხვილ მეურნეობათა მიზანს შეადგენს მოგების მაქსიმუმის მიღება ან, ყოველ შემთხვევაში, ისეთი მოგების მიღება, რაც შეესაბამება მოგების ეგრეთწოდებულ საშუალო ნორმას, ურომლისოდ, საერთოდ რომ ვთქვათ, კაპიტალი დაინტერესებული არ არის ჩაებას მარცვლეულის მეურნეობის მოწყობის საქმეში. ჩვენში, პირიქით, მარცვლეულის მსხვილ მეურნეობებს, რომლებიც ამავე დროს სახელმწიფო მეურნეობები არიან, თავიანთი განვითარებისათვის არც მოგების მაქსიმუმი ესაჭიროებათ, არც მოგების საშუალო ნორმა, არამედ შეუძლიათ დასჯერდნენ მოგების მინიმუმს, ზოგჯერ კი ისინი ყოველგვარი მოგების გარეშეც იოლად მიდიან, რაც კვლავ ხელსაყრელ პირობებს უქმნის მარცვლეულის მსხვილი მეურნეობის განვითარებას.

დასასრულ, კაპიტალიზმის დროს მარცვლეულის მსხვილი მეურნეობებისათვის არც განსაკუთრებული შეღავათიანი კრედიტები არსებობს, არც განსაკუთრებული შეღავათიანი გადასახადები, მაშინ როცა საბჭოთა წყობილების დროს, რომელიც მიზნად ისახავს სოციალისტური სექტორისათვის ხელის შეწყობას, ასეთი შეღავათები არსებობს და იარსებებს.

ყოველივე ეს დაივიწყა დიდად პატივცემულმა «მეცნიერებამ».

დაიმსხვრა და გაცამტვერდა მემარჯვენე ოპორტუნისტების (ბუხარინის ჯგუფი) მტკიცება იმის შესახებ, რომ:

ა) გლეხები კოლმეურნეობაში არ შევლენ,

ბ) კოლმეურნეობათა განვითარების გაძლიერებულმა ტემპმა შეიძლება გამოიწვიოს მხოლოდ მასობრივი უკმაყოფილება და გლეხობის გათიშვა მუშათა კლასისაგან,

გ) სოფლად სოციალისტური განვითარების «მთავარ გზას» წარმოადგენენ **არა** კოლმეურნეობანი, **არამედ** კოოპერაცია,

დ) კოლმეურნეობათა განვითარებამ და სოფლის კაპიტალისტურ ელემენტებზე შეტევამ შეიძლება ქვეყანა უპუროდ დატოვოს.

ყოველივე ეს დაიმსხვრა და გაცამტვერდა, როგორც ძველი ბურჟუაზიულ-ლიბერალური ნაგავი.

ჯერ-ერთი, გლეხები შევიდნენ კოლმეურნეობებში, შევიდნენ მთელი სოფლობით, თემობით, რაიონობით.

მეორეც, მასობრივი საკოლმეურნეო მოძრაობა კი არ ასუსტებს, არამედ განამტკიცებს გლეხობისა და მუშათა კლასის კავშირს, აძლევს მას ახალ, საწარმოო ბაზას. ახლა ბრმებიც კი ხედავენ, რომ თუ გლეხობის ძირითად მასებში კიდევაც არის რაიმე სერიოზული უკმაყოფილება, იგი ეხება არა საბჭოთა ხელისუფლების საკოლმეურნეო პოლიტიკას, არამედ იმას, რომ საბჭოთა ხელისუფლებას არ შეუძლია კვალდაკვალ მიჰყვეს საკოლმეურნეო მოძრაობის ზრდას იმ მხრივ, რომ გლეხები მანქანებითა და ტრაქტორებით მოამარაგოს.

მესამეც, დავა სოფლის სოციალისტური განვითარების «მთავარი გზის» შესახებ არის სქოლასტიკური დავა, რომელიც აიხენვალდისა და სლეპკოვის ტიპის ახალგაზრდა წვრილბურჟუაზიულ ლიბერალებს შეეფერება. ცხადია, სანამ მასობრივი საკოლმეურნეო მოძრაობა არ იყო, «მთავარ გზას» წარმოადგენდნენ კოოპერაციის დაბალი ფორმები, მომმარაგებელი და გამსაღებელი კოოპერაცია, ხოლო როცა ასპარეზზე გამოვიდა კოოპერაციის უმაღლესი ფორმა, მისი საკოლმეურნეო ფორმა, განვითარების «მთავარ გზად» ეს უკანასკნელი გადაიქცა.

უბრჭყალებოდ თუ ვიტყვით, სოფლის სოციალისტური განვითარების მთავარ გზას შეადგენს ლენინის კოოპერაციული გეგმა, რომელიც მოიცავს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის ყველა ფორმას, დაბალი (მომმარაგებელ-გამსაღებელი) ფორმებით დაწყებული და უმაღლესი (საწარმოო-საკოლმეურნეო) ფორმებით დამთავრებული. კოოპერაციისათვის კოლმეურნეობების **დაპირდაპირება** ნიშნავს ლენინიზმის აბუჩად აგდებას და საკუთარი უმეცრების დადასტურებას.

მეოთხეც, ახლა ბრმებიც კი ხედავენ — სოფლის კაპიტალისტურ ელემენტებზე შეტევა რომ არ ყოფილიყო და კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მოძრაობა რომ არ განვითარებულიყო, ჩვენ ახლა არ გვექნებოდა არც გადამწყვეტი წარმატებანი პურის დამზადების საქმეში, რაც წელს მოვიპოვეთ, არც ათეულმილიონობით ფუთი პურის ის ხელუხლებელი მარაგი, რაც უკვე დაგროვდა სახელმწიფოს ხელში.

უფრო მეტიც, დაბეჯითებით შეიძლება ითქვას, რომ კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მოძრაობის ზრდის მეოხებით ჩვენ საბოლოოდ ვაღწევთ თავს ან უკვე დავაღწიეთ თავი პურის კრიზისს. და თუ კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების განვითარება გაძლიერებული ტემპით წავიდა, საფუძველი არა› გვაქვს დავეჭვდეთ იმაში, რომ ჩვენი ქვეყანა სულ რაღაც სამიოდე წლის შემდეგ გადაიქცევა ერთ-ერთ დიდად პურიან ქვეყნად მსოფლიოში, თუ ყველაზე პურიან ქვეყნად არა.

რა არის **ახალი** ახლანდელ საკოლმეურნეო მოძრაობაში? ახლანდელ საკოლმეურნეო მოძრაობაში ახალი და გადამწყვეტი ის არის, რომ კოლმეურნეობებში გლეხები შედიან არა ცალკე ჯგუფებად, როგორც ეს წინათ ხდებოდა, არამედ მთელი სოფლობით, თემობით, რაიონობით, ოლქობითაც კი.

ხოლო რას ნიშნავს ეს? ეს იმას ნიშნავს, რომ **კოლმეურნეობებისაკენ დაიძრა საშუალო გლეხი.** ეს არის სოფლის მეურნეობის განვითარების იმ ძირეული გარდატეხის საფუძველი, რომელიც საბჭოთა ხელისუფლების უმნიშვნელოვანეს მიღწევას შეადგენს გასული წლის მანძილზე.

ინგრევა და იმსხვრევა ტროცკიზმის მენშევიკური «კონცეფცია» იმის შესახებ, თითქოს მუშათა კლასს უნარი არ შესწევს გაიყოლიოს გლეხობის ძირითადი მასები სოციალისტური მშენებლობის საქმეში. ახლა ბრმებიც კი ხედავენ, რომ საშუალო გლეხმა პირი იბრუნა კოლმეურნეობებისაკენ. ახლა ყველასათვის ცხადია, რომ პრინციპიალობისა და სოფლის მეურნეობის ხუთწლედი სოციალისტუ-

რი საზოგადოების აშენების ხუთწლედია, რომ იმ ადამიანებს, რომლებსაც არა სწამთ ჩვენს ქვეყანაში სოციალიზმის აშენების შესაძლებლობა, უფლება არა აქვთ მიესალმონ ჩვენს ხუთწლედს.

იმსხვრევა და ჭარწყლდება უკანასკნელი იმედი ყველა ქვეყნის კაპიტალისტებისა, რომლებიც ოცნებობენ სსრ კავშირში კაპიტალიზმის აღდგენაზე, — «კერძო საკუთრების წმინდა პრინციპი». გლეხები, რომლებსაც ისინი კაპიტალიზმისათვის ნიადაგის გამანოყიერებელ მასალად თვლიან, მასობრივად ტოვებენ «კერძო საკუთრების» ნაქებ დროშას და გადადიან კოლექტივიზმის რელსებზე, სოციალიზმის რელსებზე. იმსხვრევა კაპიტალიზმის აღდგენის უკანასკნელი იმედი.

სხვათა შორის, სწორედ ამით აიხსნება ჩვენი ქვეყნის კაპიტალისტური ელემენტების გააფთრებული ცდები — აამხედრონ შეტევაზე გადასული სოციალიზმის წინააღმდეგ ძველი სამყაროს მთელი ძალები, ცდები, რომლებიც იწვევენ კლასთა ბრძოლის გამწვავებას. კაპიტალს არ სურს «შეეზარდოს» სოციალიზმს.

ამითვე უნდა აიხსნას ის გაბოროტებული ღმუილი ბოლშევიზმის წინააღმდეგ, რაც უკანასკნელ ხანს ატეხეს კაპიტალის ქოფაკებმა. ყველა ჯურის სტრუვეებმა და გესენებმა, მილიუკოვებმა და კერენსკებმა, დანებმა და აბრამოვიჩებმა. ხუმრობა საქმე ხომ არ არის: ქრება კაპიტალიზმის აღდგენის უკანასკნელი იმედი.

მაშ რას შეიძლება მოწმობდეს კლასობრივი მტრების ეს ცოფმორეული გაბოროტება და კაპიტალის ლაქიების ეს გააფთრებული ღმუილი, თუ არა იმას, რომ პარტიამ მართლაც გადამწყვეტი გამარჯვება მოიპოვა სოციალისტური მშენებლობის უძნელეს ფრონტზე?

«ძნელად იმ შემთხვევაში, — ამბობს ლენინი, — თუ შევძლებთ საქმით ვუჩვენოთ გლეხებს მიწის საზოგადოებრივი, კოლექტიური, ამხანაგური, არტელური დამუშავების უპირატესობანი, მხოლოდ მაშინ, თუ შევძლებთ დავეხმაროთ გლეხს, ამხანაგური, არტელური მეურნეობის შემწეობით, მხოლოდ მაშინ მუშათა კლასი, რომელსაც ხელთ უპყრია სახელმწიფო ძალაუფლება, ნამდვილად დაუმტკიცებს გლეხს თავის სიმართლეს, ნამდვილად მიიმხრობს მტკიცედ და ჯეროვნად გლეხობის მრავალმილიონიან მასას» (ტ. XXIV, გვ. 579).

ასე აყენებს ლენინი იმ საკითხს, თუ რა გზით მოვიზიდოთ მრავალმილიონიანი გლეხობა მუშათა კლასის მხარეზე, რა გზით გადავიყვანოთ გლეხობა საკოლმეურნეო მშენებლობის რელსებზე.

გასულმა წელმა ცხადყო, რომ პარტია წარმატებით ართმევს თავს ამ ამოცანას, გადაჭრით სძლევს რა ყველა და ყოველგვარ სიძნელეს ამ გზაზე.

«კომუნისტურ საზოგადოებაში, — ამბობს ლენინი, — საშუალო გლეხობა მხოლოდ მაშინ იქნება ჩვენს მხარეზე, როცა მას ცხოვრების ეკონომიურ პირობებს შევუმსუბუქებთ და გავუუმჯობესებთ. ჩვენ რომ შეგვეძლოს მივცეთ ხვალ 100 ათასი პირველხარისხოვანი ტრაქტორი, მოვამარაგოთ ისინი ბენზინით, მოვამარაგოთ ისინი მემანქანეებით (თქვენ მშვენივრად იცით, რომ ჯერჯერობით ეს ფანტაზიაა), საშუალო გლეხი იტყოდა: «მე კომუნიის (ე. ი. კომუნიზმის) მომხრე ვარო». მაგრამ ეს რომ მოვახერხოთ, ამისათვის ჯერ უნდა დავამარცხოთ საერთაშორისო ბურჟუაზია, უნდა ვაიძულოთ იგი მოგვცეს ეს ტრაქტორები, ანდა იმდენად უნდა ავამაღლოთ ჩვენი წარმოების ნაყოფიერება, რომ თვითონ ჩვენ შევძლოთ მათი მიწოდება. მხოლოდ ეს იქნება საკითხის სწორი დაყენება» (ტ. XXIV, გვ. 170).

ასე აყენებს ლენინი იმ საკითხს, თუ რა გზით მოვახდინოთ საშუალო გლეხის ხელახალი ტექნიკური შეიარაღება, რა გზით მოვიზიდოთ იგი კომუნიზმის მხარეზე.

გასულმა წელმა ცხადყო, რომ პარტია ამ ამოცანასაც წარმატებით ართმევს თავს. ცნობილია, რომ დამდეგი 1930 წლის გაზაფხულისათვის ჩვენ მინდვრებზე გვექნება 60 ათასზე მეტი ტრაქტორი, ხოლო ერთი წლის შემდეგ — 100 ათასზე მეტი ტრაქტორი, კიდევ ორი წლის შემდეგ კი — 250 ათასზე მეტი ტრაქტორი. ის, რაც რამდენიმე წლის წინათ «ფანტაზიად» ითვლებოდა, ჩვენ ახლა საშუალება გვაქვს გადაჭარბებით ვაქციოთ სინამდვილედ.

აი სად არის იმის მიზეზი, რომ საშუალო გლეხმა პირი იბრუნა «კომუნიისაკენ».

ასეთია პარტიის მესამე მიღწევა.

ასეთია პარტიის ძირითადი მიღწევები გასულ წელს.

დასკვნები:

ჩვენ მთელი სისწრაფით მივეშურებით ინდუსტრიალიზაციის გზით — სოციალიზმისაკენ და უკან ვიტოვებთ ჩვენს საუკუნეობრივ «რუსეთულ» ჩამორჩენილობას.

ჩვენ ვხდებით ლითონის ქვეყანა, ავტომობილიზაციის ქვეყანა, ტრაქტორიზაციის ქვეყანა.

და როცა სსრ კავშირს დავსვამთ ავტომობილზე, ხოლო გლეხს ტრაქტორზე, — მაშინ სცადონ და დაგვეწიონ პატივცემული კაპიტალისტები, რომლებიც ყოყოჩობენ თავიანთი «ცივილიზაციით». მაშინ ვნახოთ, რომელი ქვეყნები შეიძლება «განვსაზღვროთ» ჩამორჩენილებად და რომელი მოწინავეებად.

«პრავდა» № 259, 1929 წ. 7 ნოემბერი.